

Metsätalouden koulutuksen kehittämisverkoston 2020–2021 kokous

Aika: 29.9.2020 klo 14 - 15.47

Paikka: Skype

Osallistuneet

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Mika Tammilehto

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Jukka Lehtinen (varajäsen)

Opetushallitus, Jaana Villikka-Storm

Metsähallitus, Terhi Koipijärvi

Metsäkoulutus ry, Ville Manner

Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Savo, Pekka Sahlman

Stora Enso, Kalle Kärhä

Metsäkonepalvelu Oy, Teemu Tolppa

Taaleri Oyj / Metsärahastot, Jyrki Ketola

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Xamk, Jukka Mäntylä

Tampereen seudun ammattiopisto, Tredu, metsäkonekoulutus, Mari K. Nieminen

Livia, metsuri-metsäpalvelutuottajakoulutus, Matleena Lindström

Itä-Suomen yliopisto, UEF, Teijo Palander

Versowood Oy, Pauli Otava

Suomen metsäyhdistys, Sirpa Kärkkäinen

Metsämiesten Säätiö, Ilari Pirttilä

Metsäteho, Jukka Malinen

Maa- ja metsätalousministeriö, Satu Rantala, puheenjohtaja

TTS Työtehoseura, Eila Lautanen, sihteeri

Poissa

Kuljetusliike Kari Malmstedt Oy, Kari Malmstedt

Kutsuttuna

Timo Aro (§4)

Käsitellyt asiat

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 14.00 painottaen kehittämisverkoston työn päätavoitetta edistää metsäalan koulutukseen vaikuttavia tekijöitä niin, että alalle valmistuu tulevaisuudessa kokonaistehokkaasti riittävästi uusia, työtehtäviin soveltuvia, ajantasaiset tiedot ja taidot omaavia, työmarkkinoiden tarvitsemia ammattilaisia. Suoritettiin työryhmän jäsenten esittäytymiskierros.

2 § Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Esityslista hyväksyttiin muutoksitta, esityksiä § 5”muut asiat” ei tehty.

3 § Toimintasuunnitelma vuosille 2020-2021

Käsiteltiin kokousaineistossa 30.6.2020 toimitettu luonnos toimintasuunnitelmaksi 2020 -2021.

Liite 1.Esitys toimintasuunnitelmasta.

Päätös: Toimintasuunnitelma vuosille 2020-2021 hyväksyttiin lisäämällä ammatillisen koulutuksen tausta-aineistoon (12 /2020 toinen kokous)

- Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalautte. OKM/Vipunen.
- Ammatillinen osaaminen metsäalan perustutkinnossa -näyttöjen arviointiraportti. OPH 2012.

Liite 2. Päätöksen mukaisesti täydennetty toimintasuunnitelma 2020 – 2021.

4 § Mille väestölle - Sitran väestöselvitys 2040

Kuultiin Timo Aron esitys ”Mille väestölle”, missä pyrittiin huomioimaan metsäalan koulutusverkosto 2020.

Liite 3. esitys ”Mille väestölle”. Esityksen taustatiedot linkeissä <https://www.sitra.fi/julkaisut/mille-vaestolle/> ja <https://www.sitra.fi/julkaisut/vaestonselvitys-2040/>.

Katsottaessa alueellista väestönkehitystä vuoteen 2040, pohjautuu se 2010-luvun alue- ja väestönkehityksessä tapahtuneisiin suuriin muutoksiin

- kaupungistuminen ja väestön keskittymiskehitys
- alueellinen eriytyminen ja erilaistuminen
- väestön ikärakenteen muuttuminen
 - alhainen syntyvyys
 - työikäisen väestön määrän väheneminen
 - yli 75-vuotiaiden määrän nopea kasvu

2010-luvun loppupuoliskolla alkanut syntyvyyden merkittävä aleneminen näyttäytyy jo varhaiskasvatuksessa ja alakouluissa, mutta ammatillisella koulutuksella on vain 10-vuotta aikaa tehdä ennakoitinsa pieneviin peruskoulun päättäviin ikäluokkiin. Tilanne on käsillä toisen asteen koulutuksessa kuitenkin jo 2030-2034 noin -15 % voimakkuudella verrattuna vuosien 2015-2018 keskiarvoihin (esitys 3, kalvo 10). Korkea-asteen koulutuksessa seurannaisvaikutukset ovat suunnilleen samansuuruiset (- 16.8 %, kalvot 13 ja 14), mutta ennustetaan toteutuvan vuosina 2035-2039. Alueelliset erot väestönkehityksessä maa- ja seutukunnittain tarkasteltuna ovat merkittävät.

Tarkasteltiin metsäalan koulutusverkostoa kokonaisuudessaan sekä tutkintotasoin ja koulutusohjelmittain; liite 4. Esitys metsäalan koulutusverkostosta vuonna 2020. Esillä olivat valmistujamäärät vuositasolla sekä oppilaitoksittain, mistä todettiin valmistuvan metsäalalle riittävästi työvoimaa kaikilla tutkintotasoilla. Huomattavaa määrällisten tavoitteiden ohella on ammatillisessa koulutuksessa opiskelija-aines sekä työllistyvyys alalle tutkinnon suorittamisen jälkeen:

metsäkoneenkuljettajia valmistuu vuosittain keskimäärin 480 hlöä, mutta kolmannes valmistuneista ei kiinnity metsäkonealalle johtuen työhön soveltumattomuudesta tai opinnoissa saavutetusta osaamisesta. Puutavara-autonkuljettajakoulutuksen valmistujamäärät ovat tarpeeseen nähden riittämättömät ja jakautuvat metsäkoneenkuljettajakoulutuksen ja logistiikka-alan alle, mikä heikentää ko. koulutuksen tuloksellisuutta. Metsuri-metsäpalvelutuottajia valmistuu juuri työelämäntarvitsema määrä (170- 180 hlöä/v), mutta heistä vain 30 tähtää alan työtehtäviin. Asiaa avataan seuraavassa kokouksessa, missä käsitellään ammatillista koulutusta.

Tarkasteltaessa Sitran väestönkehitysennustetta 2040 ja metsäkoulutuksen verkostoa, huomioitiin ristiriita metsäalan koulutuspaikoiden sijainnissa metsäisillä alueilla ja alan työmaiden läheisyydessä, mitkä ovat tulevan väestönkehityksen 2040 kasvutappioalueita. Käydyssä keskustelussa nousi esiin

- miten ratkaista yhtälö, jossa alan työt ovat maakunnissa, mutta nuoret ihmiset kasvukeskuksissa
- selvittääkö kotiperäisellä työvoimalla tulevaisuudesta
 - 2.asteella on kiinnitettävä huomio aikuiskoulutettaviin
- alan vetovoima
 - metsäalan brändi: ”Maine on osatekijä ja se ansaitaan teoilla”
 - isoja asioita koko alalla on laitettava kuntoon
 - on laajempi kuin koulutuksen vetovoima
 - alan yleinen hyväksyttävyyys ja vastuullisuus
 - alan ammattien vetovoimaa on lisättävä
 - aloitettu laaja selvitystyö alalle hakeutuvien motivaatiotekijöistä (ml arvot/ alan imago)
- pelkillä vetovoimatekijöillä ei tulevastakin selvitä, vaan on valmistauduttava kipeisiin muutoksiin ja leikkauksiin
 - palveluverkkokehitys on väestönkehityksen myötä väistämätön (opiskelijat-työpaikat-työelämäyhteys)
 - pitäisikö koulukarttaa tiivistää, sillä tärkeintä on, mitä putken päästä ulos tulee; tulee nostaa laatua, ei määrää
 - koulutusta ja toimintatapoja on kehitettävä
 - uusia toimintamalleja on kehitettävä/toteutettava ennakkoluulottomasti, kuten
 - kasvukeskuspilotointi
 - ulkomaisen työvoiman pilotointi

Väestönkehityksen 2040 huomioiminen metsäalan koulutuksessa on kehittämisen verkoston käsiteltävänä seuraavassa kokouksessa.

5 § Muut asiat

Muita asioita ei tuotu asialistalle.

6 § Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 17.12.2020 klo 12-14(skype).

7 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 15.47.

Liitteet	Liite 1 Metsätalouden koulutuksen kehittämisverkoston toimintasuunnitelma 2020-2021. Lautanen, esitys. Liite 2 Metsätalouden koulutuksen kehittämisverkoston toimintasuunnitelma 2020-2021. Hyväksytty. Liite 3 Mille väestölle. Aro, esitys. Liite 4 Metsäalan koulutusverkosto vuonna 2020. Lautanen, esitys.
Jakelu	Metsätalouden koulutuksen kehittämistoimikunnan jäsenet